7/1566

SÜRELİ
İVEDİ

T. C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı
Koordinasyon ve Mevzuat Dairesi Başkanlığı

SAYI : B.18.0.APK.0.03-02/090.01- 21-61 5 / 1 /2004

KONU : Sayın Muharrem TOPRAK'ın
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ : TBMM'nin 10/12/2003 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-3797 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan İzmir Milletvekili Sayın Muharrem TOPRAK'ın "Ege ve Akdeniz kıyılarında görülen zararlı yosunlara ilişkin" 7/1566 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabı yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Osman PEPE
Bakan

EKLER:
EK-1: Cevabı Yazı (2 Sayfa)

DAĞITIM:
Gereği :
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başk.
(Kan.ve Kar. Dai.Başk.)

Bilgi:
Başbakanlık

T. C. Çevre ve Orman Bakanlığı APK Kurulu Başkanlığı Atatürk Bulvarı No: 153 Bakanlıklar/ANKARA
Tel: 417 77 22 Fax: 417 91 60 e-mail: apkkb-idsb@cevreorman.gov.tr

7/1566

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MUHARREM TOPRAK'IN "EGE VE AKDENİZ KIYILARINDA GÖRÜLEN ZARARLI YOSUNLARA İLİŞKİN" 7/1566 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞININ CEVABI

1- Akdeniz'e giriş yapan tropikal kökenli Caulerpa türlerinden Caulerpa taxifolia hızla gelişen bir deniz bitkisidir.1984 yılında Monako akvaryumundan denize karışıp Akdeniz'de hızla çoğalan kayalık, kumluk her türlü zeminde gelişebilen bu bitki kıyıdan özellikle 3-40 metreler arasında yoğun doku oluşturmakta hatta 99 metreye kadar yayılım göstermektedir. C. taxifolia 7 °C-15 °C farklı su sıcaklıklarında yaşamını sürdürebilmekte ve özellikle su sıcaklığı 15 °C' nin üstüne çıkınca bu yosunun gelişimi hızlanmakta, deniz dibinde sıkı bir örtü oluşturmaktadır. C. taxifolia özellikle Akdeniz ekosisteminde çok önemli yeri olan deniz çayırları (posidonia oceanica vs.) diğer yosunları sararak ortamda baskın hale gelmektedir. Özellikle Monako, İspanya, Fransa, Hırvatistan ve İtalya kıyılarında C. taxifolia görülmüş olup, Akdeniz'de yayılımına devam etmektedir. Doğu Akdeniz ülkelerinde ise Caulerpa racemosa görülmektedir. C.racemosa ise Süveyş Kanalının açılmasıyla Akdeniz'e giriş yapan diğer yayılımcı bir türdür. Ülke kıyılarımızda C.racemosa görülmüş olup. C. taxifolia türüne rastlanılmamıştır.

2- 1998 yılında yazılı basında çıkan haberler doğrultusunda mülga Çevre Bakanlığı tarafından konu ile ilgilenilmeye başlanmış ve akabinde uluslararası platformda yapılan çalışma ve gelişmeler takip edilerek ilgili Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşlarının katılımıyla çalışma grubu oluşturulmuş ve bir dizi bilgilendirme ve değerlendirme toplantısı yapılmıştır. Bunun yanısıra konunun bilimsel bazda detaylı araştırılması amacıyla "Akdeniz'de Caulerpa Türlerinin Araştırılması" projesi yaptırılmıştır. Dokuz Eylül Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enstitüsü tarafından yürütülen proje 2001 yılı sonu itibariyle tamamlanmış olup, proje sonucunda; ülke kıyılarımızda bulunmayan C. taxifolia türü için denizaltı ekipmanları ile ülke kıyılarımıza taşınmasını engellemek amacıyla tüm ilgi gruplarına bilgilendirme sağlanmış ve ülke kıyılarımızda varlığı tespit edilen yayılımcı özellik gösteren C.racemosa türünün ise C. taxifolia türüne göre daha az zararlı olduğu tespit edilmiş, yayılış gösterdiği alanlar ve özellikleri hakkında araştırma sonuçları elde edilmiştir. Proje sonuçlarına ve Bakanlığımız tarafından bu konuda yürütülen çalışmaları içeren bilgilere http://www.cevre.gov.tr/birimler/ek/caulerpa.htm. adresinden erişilebilmektedir.

Proje sonucunda; C.racemosa türünün bulunduğu yerlerde yerel bazda izleme ve kontrol çalışmalarının proje sonuçları ışığında yapılması öngörülmüştür. Bu bağlamda kıyı illerimizde ilgili Bakanlık Kamu kurum ve Kuruluş temsilcilerinden oluşan "Yerel İzleme Grupları" oluşturulmuştur. Bu doğrultuda çalışmaların yerel bazda yürütülmesi hedeflenmiş ve Bakanlığımıza gelişmelerle ilgili düzenli bilgi verilmesi istenmiştir. İzmir İli ve kıyılarında bu türe yönelik çalışmalar İzmir İl Çevre ve Orman Müdürlüğü koordinasyonunda ilgili Bakanlık , kurum ve kuruluşların yerel teşkilatları ile birlikte oluşturulan Yerel İzleme Grubu tarafından takip edilmektedir. Genel bazda illerde bu konuda yapılacak olan teknik bazdaki çalışmalara proje yürütücüsü Üniversite ve Bakanlığımız destek sağlamaktadır. Fakat bu çalışmaların iller bazında yapılmasında bütçe sıkıntılarının olduğu tespit edilmiştir.

Ayrıca Bakanlığımız, proje sonucunda geliştirilen Caulerpa Eylem Planı taslağını konunun aciliyeti sebebiyle yerel bazda çalışmalarının başlatılmasının yanısıra diğer taraftan taslak eylem planının yasal statüye kavuşturulmasına ilişkin bürokratik çalışmalar halen yürütülmektedir. Bu kapsamda Bakanlığımız tarafından "Deniz Bitkileri Eylem Planı" taslağı hazırlanmış ve proje çıktısı olan Caulerpa Eylem Planı taslağı ise Deniz Bitkileri Eylem Planı taslağı ekinde yer almaktadır. Söz konusu eylem planı taslağının geliştirilmesi ve nihai şeklinin verilmesine ilişkin çalışmalar başta TÜBİTAK Başkanlığı ile sıkı işbirliği çerçevesinde ilgili Bakanlık, kurum ve kuruluşların görüşleri doğrultusunda halen yürütülmektedir.

